

ISLĀMIYYĀT 38(1) 2016: 71 - 75
(<http://dx.doi.org/10.17576/islamiyyat-2016-3801-08>)

Tahap Kefahaman Bacaan Kloz dan Hubungannya dengan Pencapaian Bahasa Arab

The Level of Cloze Reading Comprehension and Its Relationship with Arabic Language Achievement

NIK MOHD RAHIMI NIK YUSOFF
SARIZAN SULONG
WAN NORMEZA WAN ZAKARIA

ABSTRAK

Membaca ialah satu proses mental yang aktif dan pembaca mentafsir aksara huruf dan perkataan menjadi makna. Membaca menjadi sedikit mencabar kepada pelajar bahasa kedua, termasuk pelajar bahasa Arab, memandangkan pembaca bahasa kedua memerlukan daya tafsiran yang lebih sedikit berbanding kemahiran membaca bahasa ibunda. Pada kebanyakan masa pula, pelajar perlu menterjemahkan dahulu perkataan Arab ke bahasa ibunda untuk memahami bahasa Arab. Kelajuan membaca bahasa kedua tidak selaju membaca bahasa ibunda. Objektif kajian ini adalah untuk meneliti tahap kemahiran kefahaman bacaan teks bahasa Arab dalam kalangan murid melalui Ujian Kefahaman Bacaan Kloz, di samping mengamati hubungan antara tahap kefahaman bacaan dengan pencapaian mata pelajaran bahasa Arab. Reka bentuk kajian ini ialah kajian tinjauan dengan menggunakan Ujian Kefahaman Bacaan Kloz sebagai alat kajian. Respon kajian ialah seramai 60 pelajar yang dipilih secara rawak. Dapatan kajian ini menunjukkan tahap kefahaman bacaan bahasa Arab berada pada tahap Sederhana. Tahap ini menunjukkan pelajar memerlukan bimbingan untuk membaca petikan teks bahasa Arab. Mereka tidak mampu untuk membaca dan memahami secara bersendirian. Dapatan juga menunjukkan terdapat hubungan yang signifikan antara tahap kefahaman bacaan dengan pencapaian bahasa Arab. Ini sekaligus menunjukkan tahap kefahaman bacaan memberi sumbangan kepada pencapaian bahasa Arab.

Kata kunci: Pembelajaran bahasa Arab; Ujian Kloz; kemahiran membaca; kebolehbacaan; ujian kefahaman bacaan Bahasa Arab.

ABSTRACT

Reading is an active mental process which interprets the written alphabets and words into meaning. Reading is more challenging to the second language learners, including Arabic language learners, because the readers have to use more of their interpretation skills compared to active reading in mother tongue language. More often than not, the second language readers have to translate the meaning to mother tongue language in order to understand the second language texts. The reading speed in the second language is not as fast as the reading speed in mother tongue language. Therefore, the aims of the study are to identify the level of Arabic language reading comprehension, and to examine the relationships between the level of Arabic language reading comprehension and the Arabic language achievement. The study used the observation method with cloze test procedure as an instrument and selected randomly 60 students as samples. The results showed that the level of the Arabic reading comprehension is at the Moderate level. This level indicated that the students need guidance from others in order to understand the Arabic texts and they cannot depend on themselves. The study also found out that there is a significant relationship between the level of Arabic language reading comprehension and the achievement. This finding showed that the level of Arabic language reading comprehension contribute to the Arabic language achievement.

Keywords: Learning of Arabic language: Cloze Test; learning of second language; readability; the level of Arabic language comprehension

PENGENALAN

Kurikulum Bahasa Arab Sekolah Menengah Kementerian Pelajaran Malaysia menetapkan kemahiran membaca sebagai objektif utama. Akan tetapi, dalam Laporan Peperiksaan Penilaian Mata Pelajaran Bahasa Arab melaporkan keputusan yang

tidak memuaskan (Nurul Huda 2015). Kelemahan pelajar dalam menjawab kertas peperiksaan Bahasa Arab ialah dari aspek tidak memahami makna kosa kata dan struktur ayat, walaupun kosa kata itu sesuai dengan tahap mereka. Kelemahan pelajar memahami makna kosa kata ialah sebahagian daripada kemahiran kefahaman membaca (Nation 2005). Kelemahan

kemahiran membaca ini juga memberi kesan kemahiran berbahasa yang lain. Menurut Ghazali Yusri (2012), pelajar yang tamat pembelajaran peringkat sekolah menengah masih mempunyai tahap penguasaan kemahiran berbahasa yang tidak memuaskan.

Kefahaman bacaan ialah daya menafsir dan menterjemah huruf, perkataan, ayat kepada makna (Serravallo 2015). Manakala Beers and Probst (2012) menyatakan terdapat perbezaan antara menyebut dan membaca, iaitu menyebut ialah kemahiran membunyikan perkataan, sementara membaca pula ialah kemahiran memahami perkataan yang dibaca. Sekiranya seorang pembaca hanya menyebut perkataan sahaja, tidak dianggap membaca sepenuhnya sehingga pembaca itu memahami apa yang disebutnya. Setelah pembaca dapat menterjemah perkataan kepada makna, barulah dia dianggap sebagai seorang pembaca.

Proses kefahaman membaca boleh diukur tahapnya, iaitu melalui Ujian Kloz. Ujian Kloz ialah ujian kefahaman Bacaan dan reka bentuk ujian ini adalah untuk mengisi tempat kosong yang dibina berasaskan prinsip closure (Lesaux & Marietta 2012). Ujian Kloz ini mempunyai dua objektif utama, iaitu untuk mengukur tahap kefahaman bacaan dan pada masa yang sama ujian ini adalah untuk memantapkan kemahiran kefahaman bacaan dalam kalangan pelajar (Seng & Hashim 2006). Pada sudut lain pula, Ikeda dan Takeuchi (2003) menegaskan walaupun Ujian Kloz ini digunakan untuk mengukur tahap kemahiran membaca, tetapi ujian ini juga sesuai untuk mengukur kebolehan berbahasa yang lain, iaitu kemahiran mendengar, bertutur dan menulis.

Dalam ujian Kloz ini, murid perlu membuat pilihan kosa kata yang sesuai dalam teks. Kebolehan memilih kosa kata ini bergantung sepenuhnya kepada kebolehan murid memahami teks berkenaan. Pelajar yang dapat mengisi tempat kosong dengan kosa kata yang betul menunjukkan dia memahami teks (Nik Mohd Rahimi et al. 2014). Menurut Nassaji (2003), Ujian Kloz merupakan satu alat yang melibatkan interaksi dua entiti yang terlibat secara langsung dalam proses membaca, iaitu teks dan pembaca.

Prosedur Ujian Kloz ini mula diperkenalkan oleh Taylor (dalam Beers & Probst 2012). Sebelum ini, ujian tahap kebolehbacaan menggunakan frasa yang panjang untuk mengukur tahap kebolehbacaan. Justeru Taylor (dalam Beers & Probst 2012) memperkenalkan Ujian Kloz dengan menegaskan perkataan yang pendek lebih tepat dan mudah untuk mengukur tahap kebolehbacaan berbanding frasa yang

panjang. Sekiranya pelajar tidak mampu menjawab ujian perkataan pendek ini, itu menunjukkan tahap kebolehbacaan teks itu sukar.

Berdasarkan keputusan pencapaian mata pelajaran Bahasa Arab yang tidak memuaskan, kajian ini bertujuan untuk melihat tahap kefahaman bacaan bahasa Arab dalam kalangan murid dengan menggunakan Ujian Kefahaman Bacaan Kloz (UKBK). Secara spesifik, kajian ini dilaksanakan adalah: (1) untuk meneliti tahap kemahiran kefahaman bacaan teks bahasa Arab dalam kalangan murid melalui Ujian Kloz; dan (2) untuk mengamati hubungan antara tahap kefahaman bacaan dengan pencapaian mata pelajaran bahasa Arab.

METODE KAJIAN

Reka bentuk kajian ini ialah kajian tinjauan dengan menggunakan ujian kefahaman bacaan Kloz sebagai alat kajian. Ujian Kloz mengandungi satu petikan teks Arab yang terdiri daripada 88 perkataan dan terdapat 20 tempat kosong untuk diisikan jawapan dengan kosa kata yang paling sesuai. Kajian ini melibatkan 60 orang responden yang dipilih secara rawak. Bagi menginterpretasi skor ujian kloz ini, kajian ini menggunakan penilaian gred unit peperiksaan sekolah, iaitu 0-22% ialah Sangat Lemah, 23-39% ialah Lemah, 40-59% ialah Sederhana, 60-79% ialah Baik, 80-100% ialah Sangat Baik (Sarizan 2007). Manakala untuk mengkaji pencapaian bahasa Arab responden, kajian ini menggunakan keputusan peperiksaan akhir tahun bagi tingkatan satu.

Kajian ini juga menggunakan interpretasi Peringkat Kebolehbacaan Davies dan Vincent untuk menginterpretasi peringkat skor ujian kloz, iaitu skor 75% ke atas ialah Peringkat Bersendirian, 51-74% ialah antara Peringkat Sederhana. Sementara itu, 50% ke bawah ialah Peringkat Bimbingan, 25% ke bawah ialah Peringkat Kecewa. Peringkat Bersendirian ialah peringkat murid telah mencapai peringkat bacaan dan kefahaman bersendirian tanpa memerlukan bantuan. Peringkat Bimbingan pula ialah murid menghadapi beberapa masalah dalam bahan bacaan dan kefahaman dan masih memerlukan bimbingan. Peringkat Kecewa ialah murid menghadapi banyak masalah dalam bacaan dan kefahamannya.

DAPATAN KAJIAN

Dapatan kajian menunjukkan tahap Kefahaman Bacaan Kloz berada pada tahap Sederhana. Ini

ditunjukkan oleh purata peratusan Ujian Kefahaman Bacaan Kloz dalam Jadual 1, iaitu 78.9%.

JADUAL 1. Tahap Kefahaman Bacaan Kloz

Pencapaian	n	Purata Peratusan
Ujian Kemahiran Bacaan Kloz	60	55.9

Manakala Jadual 2 pula menunjukkan interpretasi peringkat kebolehbacaan mengikut Davies dan Vincent, iaitu 27% responden dikategorikan pada peringkat 'bersendirian', iaitu tahap yang baik. Responden di tahap ini dianggap memiliki kemahiran kefahaman bacaan yang memuaskan dan telah menunjukkan kebolehan membaca dan memahami bahan-bahan bacaan bersendirian tanpa memerlukan bantuan guru atau rakan sebaya. Seramai 63% responden dikategorikan pada peringkat sederhana dan seramai 8% responden pula dikategorikan pada peringkat bimbingan, iaitu tahap lemah. Responden di tahap ini menghadapi masalah dalam kefahaman bacaan dan mereka memerlukan pertolongan berupa bimbingan. Manakala baki seramai 2% responden dikategorikan pada peringkat kecewa, iaitu tahap yang paling lemah. Responden pada tahap ini menghadapi masalah dalam kefahaman bacaan khususnya dalam kefahaman yang menggunakan petikan jenis fakta.

JADUAL 2. Tahap Kefahaman Bacaan Kloz berdasarkan Tafsiran Davies dan Vincent

Peringkat Bacaan	Kekerapan	Peratus Pelajar
Peringkat Bersendirian (<i>Independent level</i>)	16	27%
Peringkat Sederhana (<i>Moderate Level</i>)	38	63%
Peringkat Bimbingan (<i>Instructional level</i>)	5	8%
Peringkat Kecewa (<i>Frustration level</i>)	1	2%
Jumlah	60	100%

Jadual 3 menunjukkan pencapaian mata pelajaran bahasa Arab responden kajian bagi peperiksaan akhir tahun tingkatan satu. Jadual ini menunjukkan sebanyak 15% responden mendapat gred A, 23.3% responden mendapat gred B, 30% responden mendapat gred C, dan 21.7% responden mendapat gred D.

JADUAL 3. Gred Mata Pelajaran Bahasa Arab Peperiksaan Akhir Tahun Tingkatan Satu

Gred Bahasa Arab di Ting 1	Bil	Peratus
A	15	25.0%
B	14	23.3%
C	18	30.0%
D	13	21.7%

Ujian pekali korelasi ditunjukkan dalam Jadual 4. Dapatan kajian menunjukkan nilai r ialah $r = 0.623$ pada aras signifikan 0.03. Ini menunjukkan kefahaman bacaan mempunyai hubungan yang positif dengan pencapaian mata pelajaran bahasa Arab. Manakala kekuatan hubungan antara kedua pemboleh ubah itu berada pada tahap hubungan yang tinggi, iaitu antara $r = 0.61$ hingga $r = 0.80$ (Alias 1997). Ini membuktikan pelajar yang mempunyai kefahaman bacaan yang tinggi, juga mendapat keputusan yang tinggi dalam pencapaian mata pelajaran bahasa Arab. Kesimpulannya, semakin tinggi kefahaman bacaan, semakin tinggi pencapaian mata pelajaran Bahasa Arab.

JADUAL 4. Keputusan Analisis Pekali Korelasi Kefahaman Bacaan dengan Pencapaian Pelajar

Hubungan Pemboleh ubah	r	Sig.
Ujian Kefahaman Bacaan Kloz Pencapaian mata pelajaran Bahasa Arab	0.613*	0.03

*signifikan pada aras = 0.05

PERBINCANGAN

Dapatan kajian menunjukkan kefahaman bacaan Kloz ialah pada tahap Sederhana. Sekaligus ini menunjukkan secara keseluruhan tahap kefahaman bacaan pelajar memuaskan. Dapatan ini pula dikuatkan lagi dengan penentuan kategori kefahaman bacaan, iaitu 63% responden berada pada peringkat 'bersendirian', iaitu tahap yang baik, 27% responden berada pada peringkat sederhana, 8% responden berada pada peringkat bimbingan, iaitu tahap lemah dan 2% responden dikategorikan pada peringkat kecewa, iaitu tahap yang paling lemah. Dapatan ini menunjukkan sebahagian besar pelajar boleh membaca teks Arab secara bersendirian.

Dapatan kajian ini selari dengan dapatan kajian Nazimah (2011) yang berkaitan dengan strategi pembelajaran membaca dan penguasaan bahasa Arab. Walau bagaimanapun, perbezaan antara dua kajian

ini ialah dari aspek instrumen kajian. Kajian ini menggunakan Ujian Kloz, manakala kajian Nazimah (2011) menggunakan soal selidik *Strategy Inventory for Language Learning* (Oxford 1990).

Ujian Kloz lebih mengukur tahap kefahaman bacaan berbanding soal selidik, kerana soal selidik strategi membaca mengukur cara pelajar membaca. Dalam Ujian Kloz, pelajar perlu membaca teks dan kemudian memilih perkataan yang paling sesuai dengan konteks teks. Sekiranya pelajar tidak memahami teks dan konteksnya, pelajar tidak dapat memilih perkataan yang paling sesuai untuk diisikan pada ruang kosong dalam teks. Pada ujian ini, pelajar tidak boleh membuat telahan jawapan seperti dalam format ujian pelbagai jawapan. Oleh sebab itu, dalam ujian kloz, pelajar yang tidak dapat memilih jawapan yang sesuai, akan tinggalkan tempat itu kosong tanpa jawapan. Ini kerana pelajar tidak dapat membuat telahan jawapan.

Mengikut Torres dan Roig (2005), keistimewaan Ujian Kloz berbanding ialah ujian kloz yang mengukur interaksi secara serentak antara dua pemboleh ubah, iaitu pemboleh ubah teks dan pemboleh ubah pembaca. Dapatan Ujian Kloz dapat memberi gambaran tentang tahap kedua-dua pemboleh ubah ini. Sekiranya dapatan menunjukkan tahap baik, itu menunjukkan teks itu juga berada pada tahap baik, dan demikian juga tahap kefahaman pembaca teks juga berada pada tahap baik. Ujian kefahaman yang lain mungkin memerlukan dua ujian yang berasingan untuk mengukur tahap kebolehbacaan teks dan tahap kefahaman pembaca.

Sementara itu, walaupun Ujian Kloz ini digunakan untuk mengukur tahap kebolehbacaan, tetapi ujian ini secara tidak langsung boleh juga untuk mengukur kebolehan berbahasa yang lain, iaitu kemahiran mendengar, bertutur dan menulis (Ikeda & Takeuchi 2003). Justeru, dapatan kajian ini menunjukkan tidak jauh beza dengan dapatan kajian kemahiran menulis dan dapatan kajian ini juga selari dengan tahap penguasaan kemahiran menulis (Yusnizar 2006).

Namun dapatan ini berbeza dengan dapatan kajian tahap kefahaman bacaan bahasa Arab yang dijalankan oleh Nik Mohd Rahimi dan Kamarulzaman (2002) serta Mowaffak et al. (1999) dalam kalangan pelajar sekolah menengah. Walau bagaimanapun, perbezaan ini merujuk kepada perbezaan ujian yang digunakan dalam kajian-kajian ini. Ujian mereka ini tidak menggunakan format Ujian Kloz untuk mengukur tahap kefahaman bacaan bahasa Arab, iaitu mereka menggunakan ujian

kefahaman karangan. Ujian kefahaman karangan ialah ujian yang menggabungkan kemahiran kefahaman bacaan dan kemahiran kreatif. Pada ujian kefahaman karangan, pelajar perlu kreatif membina ayat untuk memberi jawapan. Manakala menerusi Ujian Kloz, pelajar tidak perlu membina ayat dan mereka hanya perlu memilih perkataan untuk diisi dalam ruang kosong.

KESIMPULAN

Dapatan kajian korelasi menunjukkan hubungan yang signifikan antara tahap kebolehbacaan dengan tahap pencapaian bahasa Arab. Dapatan ini menunjukkan pelajar yang mempunyai tahap kebolehbacaan yang tinggi juga mendapat pencapaian yang tinggi dalam bahasa Arab. Hubungan ini sememangnya sudah dijangka kerana peperiksaan bahasa Arab bergantung kepada tahap kefahaman bacaan pelajar. Ini sekaligus menunjukkan semakin baik tahap kebolehbacaan pelajar, semakin tinggi tahap pencapaian pelajar tersebut.

RUJUKAN

- Alias Baba. 1997. *Statistik Penyelidikan dalam Pendidikan dan Sains Sosial*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Beers, K. & Probst, R.E. 2012. *Notice and Note: Strategies for Close Reading*. Portsmouth: Heinemann Educational Books.
- Ghazali Yusri Ab. Rahman. 2012. Penilaian kemahiran lisan dalam kurikulum Bahasa Arab Universiti Teknologi MARA. Tesis Doktor Falsafah. Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Ikeda, M. & Takeuchi, O. 2003. Can strategy instruction help EFL learners to improve their reading ability?: An empirical study. *JACET Bulletin* 37: 49-60.
- Lesaux, N.K. & Marietta, S.H. 2012. *Making Assessment Matter: Using Test Result to Differentiate Reading Instruction*. New York: The Guilford Press.
- Mowaffak Abdullah, Raja Mohd Fauzi & Mohamed Amin. 1999. The acquisition of Arabic spelling skill among religious school students: A pilot study. *Jurnal Pendidikan* 24: 115-131.
- Nassaji, H..2003. Higher-level and lower-level text processing skills in advanced ESL reading comprehension. *The Modern Language Journal* 87: 261-276.
- Nation, P. 2005. Teaching and learning vocabulary. Dlm. Hinkel, E. (pnyt.). *Handbook of Research in Second Language Teaching and Learning* Mahwah, hlm. 581-595.
- Nazimah Ngah. 2011. Hubungan penggunaan strategi pembelajaran membaca dengan penguasaan bahasa

- Arab di sekolah menengah kebangsaan agama. Kertas Projek Sarjana. UUM College of Arts and Sciences, Universiti Utara Malaysia.
- Nik Mohd. Rahimi Nik Yusoff & Kamarulzaman Abd. Ghani. 2002. Faktor-faktor yang mempengaruhi kemahiran kefahaman bacaan bahasa Arab di kalangan pelajar sekolah menengah agama. *VirTEC Journal* 2: 61-76.
- Nik Mohd Rahimi, Zahriah Hussin & Wan Normeza. 2014. Pembelajaran kosa kata bahasa Arab secara aturan kluster semantik dan aturan kluster bebas. *Jurnal Teknologi (Social Science)* 67(1): 33-38.
- Nurul Huda Hassan. 2015. Pengetahuan pedagogi isi kandungan bagi *ism al-'adad wa al-ma'dud* dalam kalangan guru bahasa Arab sekolah menengah. Tesis Doktor Falsafah. Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Oxford, R.L. 1990. *Language Learning Strategies: What Every Teacher Should Know*. Boston: Heinle & Heinle Publishers.
- Sarizan Sulong. 2007. Hubungan kefahaman bacaan dengan pencapaian Bahasa Arab. Tesis Sarjana. Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Seng, G.H. & Hashim, F. 2006. Use of L1 in L2 reading comprehension among tertiary ESL learners. *Reading in a Foreign Language* 18: 29-54.
- Serravallo, J. 2015. *Reading Startegies Books*. Portsmouth: Heinimann Educational Books.
- Torres, M. & Roig, M. 2005. The Cloze procedure as a test of plagiarism: The influence of text readability. *The Journal of Psychology: Interdisciplinary and Applied* 139(3): 221-232.
- Yusnizar Mohd Ali. 2006. Faktor luaran dan dalaman terhadap penguasaan kemahiran menulis di dalam mata pelajaran Bahasa Arab Komunikasi. Tesis Sarjana. Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Nik Mohd Rahimi Nik Yusoff
Jabatan Inovasi Pengajaran dan Pembelajaran
Fakulti Pendidikan
Universiti Kebangsaan Malaysia
43600 UKM Bangi
Selangor Darul Ehsan
MALAYSIA
nik@ukm.edu.my
- Sarizan Sulong
Fakulti Pendidikan
Universiti Kebangsaan Malaysia
43600 UKM Bangi
Selangor Darul Ehsan
MALAYSIA
- Wan Normeza Wan Zakaria
UTM Razak School of Engineering and Advanced
Technology
Universiti Teknologi Malaysia Kuala Lumpur
Jalan Sultan Yahaya Petra (Jalan Semarak)
54100 Kuala Lumpur
MALAYSIA
normeza.kl@utm.my

